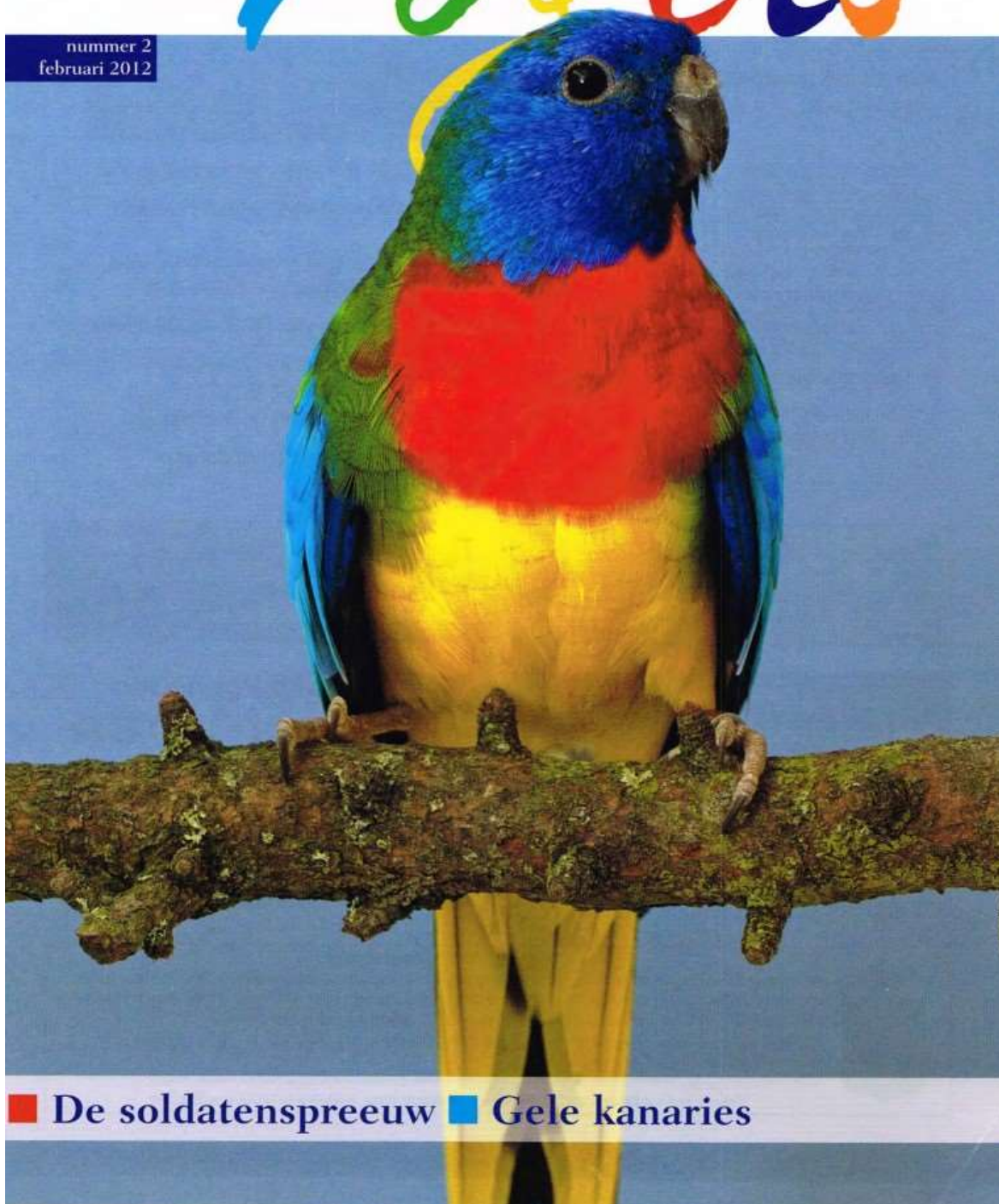

Onze *Vogels*

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

nummer 2
februari 2012

■ De soldatenspreeuw ■ Gele kanaries

- 04** Keuren in Tirol **06** Toch kampioen **07** Column voorzitter
08 Opaline bij psittaciformes **10** keuren bij kunstlicht **12** De gele kanarie
14 Column keurmeester **15** De Dorpeling **16** Soldatenspreeuw
19 Vogelkunde **20** Jubileum Sevenum **22** Zangonderzoek (slot)
24 Blauwvleugeldwergpapegaai **28** Kleine grasparkiet **30** Vraag en
aanbod **32** Bondsmededelingen **33** NBvV info **34** Kalenderartikel

Foto voorpagina: Splendidparkiet - man, een jeugdzending op de Bondsshow 2011 van Kurt Lohuis, die met een stel kampioen werd in hoofdgroep 66. Foto: Piet Onderdelinden

NBvV

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijks tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 30.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 32.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 540 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 35,- per jaar.

Abonnementsprijs: Nederland € 25,-, België € 27,-, priority Europa € 60,-, Landen buiten Europa € 90,-. Verspreid lid buitenland: bovengenoemde bedragen met € 10,00 verhoogd. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, tel. 0164-235007, e-mail: info@nbv.nl, website: www.nbv.nl
 ABN AMRO bank: 46.89.59.262, BIC: ABNANL2A, IBAN: NL55ABNA0468959262
 ING bank: 11.48.324, BIC: INGBNL2A, IBAN: NL96INGB0001148324
 Voor België: 000-0156074-01 T.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers. De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.
Redactie: Albert Zumer (algemene kopij en interviews), Pieter van den Hooven (tropen), Jan de Bruine (eindredactie en zangkanaries), Henk van der Wal (postuorkanaries), Theo van Kollenburg (kleurkanaries), Ger Essenberg (vruchten-, insecten- en nectareters), Piet Onderdelinden (eindredactie en kromsnafels), John van der Jagt (Europese cultuurvogels), Tino Simons (eindredactie), Hans van der Stroom (redactiecoördinatie en jeugd), Klaas Srijder en Wil Groot (tekstcorrectie).
Redactieadres: Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.
 Tel. 0164-235007 e-mail: hanstunderstroom@nbv.nl
Zakelijke advertenties: Tarieven voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom. Voor 'Vraag en aanbod' advertenties wordt verwezen naar de des betreffende tarieven en voorwaarden

elk in dit blad. De sluitingstermijn voor zakelijke advertenties is uiterlijk 6 weken voor verschijningsdatum.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeeltes daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vaertgeving: Aad Koeleman, X-Media Solutions, Doetinchem.

Druk: Senefelder Misset B.V., Doetinchem
 Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Betreffende lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkensmale per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

colofon

1^e Schau "Kristall Tirol" 2011

Tijdens het afgelopen keurseizoen werden Jorrit Haan, Sytze van der Heide, Piet van der Tuin en Henk van der Wal als Fries keurmeestersteam van de NBvV uitgenodigd een keuring te verrichten voor de "Vogelliebhaber- und Vogelzuchtverein Brixlegg u. Umg" in Oostenrijk.

We hebben daar een keuring verricht voor de door hen georganiseerde tentoonstelling in het Zillertaler Gartencentrum "Kerschdorfer" in het plaatsje Stumm. Na een toch wel lange autorit reden we onder Munchen via een tunnel Oostenrijk binnen en kwamen opeens in een totaal ander landschap, wat aangeduid wordt als Tirol. Ik was daar zelf nog nooit eerder geweest, maar alle verhalen die over Tirol de ronde doen zijn juist.

Organisatie

De organiserende vereniging is wat ledenaantal betreft ten opzichte van Nederlandse verenigingen niet groot, maar ziet toch kans veel inzenders en enorm veel bezoekers naar hun show te trekken (meer dan 4000 betalende bezoekers).

In 2011 hielden zij voor de 38e maal hun "Vereinsmeisterschaft" en gelijktijdig voor de 10e maal de "Internationale Kreuzschnabel Specialschau", waar uitsluitend kruisbekken en mutaties, waarvan één der ouders een kruisbek is, waren ingezonden.

Over deze internationale tentoonstelling, waar ook inzendingen uit Nederland, Duitsland en Italië aanwezig waren, zullen we een afzonderlijk verslag schrijven. Daarnaast werd tijdens de openingsdagen een grote vogelverkoop van kruisbekken georganiseerd. Ook deze vogelverkoop draagt bij aan de enorme grote bezoekersaantallen.

Ondanks het feit dat de tentoonstelling, die ondergebracht is in een verwarmd kassencomplex van een enorm groot tuincentrum, tijdens de openingstijden veel belangstelling heeft, besloot de vereniging de show nog aantrekkelijker te maken voor de groep kleurkanariëfokkers.

"Kristall Tirol"

In de bergen van Oostenrijk wordt een edelsteen gedolven die we kennen onder de naam "bergkristal". Bergkristal is een kleurloze en meest voorkomende variant van kwarts. De naam is afgeleid van het Griekse woord "kristaller" dat ijs betekent. Men geloofde dat de bergkristal door de goden vormgegeven ijs was (Wikipedia).

De kleur van een groep bergkristallen is witachtig en al snel werd door de vereniging van Brixlegg een link gelegd met de witte kanarie.

Daarom besloot men een afzonderlijke show te organiseren die de naam "Kristall Tirol" meegekregen heeft. De kampioensprijs voor de inzender met de zeven hoogst geklasseerde vogels is een enorme bergkristal. Samen met de voet waarop het kristal is gemonteerd, weegt het geheel meer dan 15 kg.

Klassen

Om het wedstrijdelement aantrekkelijk te maken, heeft men verschillende tentoonstellingsklassen ingevoerd:

- **klasse 1:** lipochroom kanaries wit en dominant wit;
- **klasse 2:** melanine vogels met witte grondkleur in de klassieke melaninegroepen;
- **klasse 3:** melanine vogels met witte grondkleur in combinatie met de factoren pastel, phaeo, satinet, grijsvleugel en opaal;
- **klasse 4:** melanine vogels met witte grondkleur in combinatie met de factoren topaas, eumo, kobalt en onyx.

In alle klassen waren vogels ingezonden. Men had evenwel de indruk dat veel fokkers niet door hadden dat ze ook in de klassen 2 t/m 4 konden inzenden.

Kooien

De vogels werden ondergebracht in witte kartonnen tentoonstellingskooien. Het witte front was iets anders dan dat wat in ons land wordt gebruikt. In het front was een klepje

aangebracht waardoor dat niet in de kartonnen kooi aangebracht behoefde te worden. Het was daardoor wel eens moeilijk een witte kanarie te fotograferen.

Bijna tweehonderd vogels zijn gekeurd volgens het COM-systeem en zo behaalde iedere klasse een 1^e, 2^e en 3^e prijswinnaar. De prijzen bestonden uit plaquettes gevormd door geslepen mineralen.

De kampioen van de "Kristall Tirol" 2011 werd voor de eerste maal uitgereikt aan Harold Weinmann uit Oberhausen-Rheinhausen in Duitsland. Hij behaalde met zeven vogels totaal 636 punten. <

Toch kampioenen!

Hij was het oudste lid en dat niet alleen, ook het trouwste lid.

Wie Jan eigenlijk was? Je kreeg er niet gauw hoogte van. Hij was wat eenzellig, liep niet te koop met zijn gedachten en met wat hem bezig hield.

Hij ging zo zijn eigen gang. Nee, getrouwd was hij nooit. Het kwam er niet van. Trouwens, hij was ook geen begeerde partij. Eerst woonde hij samen met zijn oude moeder een beetje achteraf. Toen zijn moeder overleed, is hij maar in het oude spulletje blijven wonen. Zijn vader had vroeger nog twee koetjes op stal gehad, maar dat was lang geleden.

Om naast zijn werk als boerenarbeider toch wat om handen te hebben had Jan van de stal een vogelhok gemaakt. De naam volière was te groots voor zijn vogelverblijf. Jan zorgde goed voor zijn kleine vriendjes. Altijd voor het werk eerst naar de vogels. Schoon drinken en voer. Nee, de beestjes kwamen niets te kort. Jan was lid geworden van de vogelclub. Hier hoorde hij het een en ander wat zijn hobby ten goede kwam. Elk jaar kreeg hij wel wat jongen op stok. Keurig een ringetje om en in december naar de TT.

Hij had leuke kanaries en wat tropen, zoals japanse meeuwjes en zebra-vinkjes. Een enkele keer haalde hij een paar leuke prijzen. Soms een eerste maar meestal een tweede of derde.

Als hij dan een beker kreeg, glom zijn gerimpelde gelaat van trots. Thuisgekomen kreeg die dan een ereplaatsje

op de schoorsteenmantel. Niet dat hij dat deed voor anderen, want hij kreeg eigenlijk nooit bezoek maar, zelf kon hij er lang naar kijken.

Min of meer ongestoord

Zo verliep het leven van Jan min of meer ongestoord. Alleen, Jan had nog een wens. Niet dat hij dacht dat die wens eens vervuld zou worden. Maar toch... het bleef in zijn gedachten. Ooit had Jan eens tegen de voorzitter van de vogelclub gezegd dat hij zo graag één keer in zijn leven kampioen van de TT mocht zijn. O, als hij dat nog eens mocht beleven. Maar op een dag kwam er een eind aan het rustige leven van Jan. Nee, werken hoefde niet meer. En van zijn AOW en pensioentje kon hij ruimschoots rondkomen. Jan werd ziek. Het leek eerst niet zo erg maar van lieverlede takelde hij toch af tot het moment daar was dat de dokter zei dat hij niets meer voor Jan kon doen.

Hij moest zijn vogels weg doen. Node nam hij afscheid van zijn vriendjes die hem zoveel plezier en genoeg hadden verschaft. De voorzitter van de vogelclub zou zorgen dat ze goed terecht kwamen. Op een dag vond de zuster van thuiszorg Jan. Stilletjes lag

hij daar op het bed met een verstarde glans op zijn gezicht.

Jan was niet meer

Er waren maar weinig mensen op de begrafenis. Een paar burens en wat leden van de vereniging. De voorzitter sprak een kort woord. Hij had de notulen en het presentieboek van de club eens nagekeken. Wat bleek? Jan had nooit één vergadering verzuimd. Al die jaren dat hij lid was. Wie kon dat nazeggen. Zo was Jan, zij het op een andere manier dan hij had gehoopt, tóch KAMPIOEN geworden. <

ADVERTENTIES

Voor al uw vogelbenodigdheden

WIM VAN DE LUSTGRAAF

www.wimvandelustgraaf.nl

Bestel al uw artikelen via:

shop.nbvv.nl

Opaline

combineren met andere SL mutanten bij psittaciformes (2)

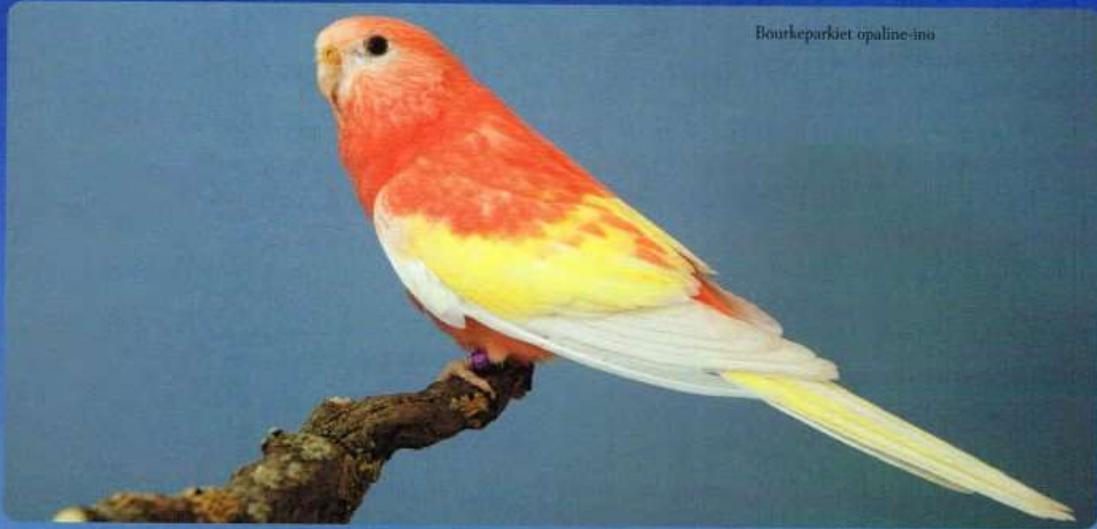
In een vorige artikel hebben we gezien hoe een crossing-over ontstaat en wat de consequenties er van zijn. Nu gaan we de uitkomsten van de combinatie van opaline met mutanten van het SL ino locus eens onder de loep nemen.

Net als opaline ligt SL (sex-linked) ino ook op het Z chromosoom. Om beide mutanten samen in één vogel te krijgen hebben we terug een crossing-over nodig. Het crossing-over percentage tussen opaline en SL ino is waarschijnlijk ongeveer dertig procent. Dit percentage is vrij hoog en dat komt omdat beide genen ver uit elkaar liggen op het Z chromosoom. Nogmaals: om aan te geven dat in dit geval geen sprake is van een aparte mutatie, maar van een combinatie ontstaan door crossing-over, worden volgens afspraak de beide mutaties aan gegeven met een koppelteken (-) ertussen, zoals in het woord crossing-over. In dit geval is de schrijfwijze dus 'opaline-ino groen' of 'opaline-lutino'.

Bovengenoemde mutatiecombinatie werd in het verleden steevast rubino genoemd, maar volgens de internationale afspraken worden nu geen aparte namen meer aan deze mutatiecombinaties gegeven. Let op, er kan ook een terugkruising gebeuren. Bij een kruising van twee opaline-ino vogels kan opnieuw een breuk ontstaan op het betreffende chromosoom waardoor de beide mutaties weer apart komen op het chromosoom.

Hieronder volgt een aantal mogelijke combinaties. Zoals altijd worden de mannen in de paringen als eerste vermeld. In de berekeningen is rekening gehouden met mogelijk crossing-overs.

Bourkeparkiet opaline-ino

Opaline groen x lutino

- 50% groen/opaline/ino (mannen)
- 50% opaline groen (poppen)

Groen/opaline/ino x opaline groen

- 7,5% groen/opaline (mannen)
- 17,5% groen/opaline/ino (mannen)
- 17,5% opaline groen (mannen)
- 7,5% opaline groen/ino (mannen)
- 7,5% groen (poppen)
- 17,5% lutino (poppen)
- 17,5% opaline groen (poppen)
- 7,5% opaline-ino (poppen)

Groen/opaline/ino x lutino

- 7,5% groen/ino (mannen)
- 17,5% groen/opaline/ino (mannen)
- 17,5% lutino (mannen)
- 7,5% lutino/opaline (mannen)
- 7,5% groen (poppen)
- 17,5% lutino (poppen)
- 17,5% opaline groen (poppen)
- 7,5% opaline-ino (poppen)

Groen/opaline/ino x opaline-ino

- 7,5% groen/opaline-ino (mannen)
- 17,5% opaline groen/ino (mannen)
- 17,5% lutino/opaline (mannen)
- 7,5% opaline-ino (mannen)
- 7,5% groen (poppen)
- 17,5% lutino (poppen)
- 17,5% opaline groen (poppen)
- 7,5% opaline-ino (poppen)

Opaline-ino x groen

- 17,5% groen /ino (mannen)
- 7,5% groen (mannen)

- 17,5% groen /opaline (mannen)
- 7,5% groen /opaline-ino (mannen)
- 7,5% opaline ino (poppen)
- 17,5% lutino (poppen)
- 7,5% groen (poppen)
- 17,5% groen opaline (poppen)

Groen/opaline-ino x groen

- 17,5% groen (mannen)
- 7,5% groen/ino (mannen)
- 7,5% groen/opaline (mannen)
- 17,5% groen/opaline-ino (mannen)
- 17,5% groen (poppen)
- 7,5% lutino (poppen)
- 7,5% opaline groen (poppen)
- 17,5% opaline-ino (poppen)

opaline-ino x opaline-ino

- 50% opaline-ino (mannen)
- 50% opaline-ino (poppen)

Combinaties met pallid

Opaline-pallid

Pallid is een geslachtsgebonden recessieve mutatie en belangrijk het is een allel van het SL ino-locus. Deze vogels worden geboren met rode ogen die na enkele dagen donker van kleur worden. Pallid zorgt voor een gedeeltelijke reductie van het eumelanine in de bevedering. Het crossing-over percentage tussen opaline en pallid is idem aan opaline en NSL ino dus ook dertig procent. De reden waarom is eenvoudig want pallid is een allel van SL ino. Uiteraard is ook hier de kans op terugkruising aanwezig.

Wil je bijgevolg deze kweekuitkomsten weten dan hoef je enkel in voorgaande uitkomsten ino door pallid te vervangen.

Vraag van velen is dan ook bij de naamgeving, waar zetten we opaline in dat geval. Is het opaline-cinnamon of cinnamon-opaline? Advies van ons: het eerste wat opvalt is de opaline factor, dus best deze vooraan te plaatsen. Dus de opaline vorm van een cinnamon groene vogel, dus opaline-cinnamon groen.

Logisch toch? <

Prachtrosella opaline-cinnamon

Advies *Keuren* *onder kunstlicht*

In de Bondsraad is onlangs besloten om de richtlijn voor het keuren onder kunstlicht aan te passen. Let wel: deze aanpassingen hoeven niet overal en niet direct te worden ingevoerd. De verenigingen zijn vrij om te beslissen of en wanneer men overgaat naar een nieuwe keuropstelling.

2 in plaats van 4 lampen

Wat al direct (en zonder kosten) kan gebeuren is dat men voortaan 2 TL-lampen gebruikt in plaats van de gebruikelijke 4 TL-lampen. De lampen dienen wel zoals ook nu al in een trogarmatuur te zijn geplaatst met wit gespoten reflector. De verenigingen worden verzocht om de leeftijd van de gebruikte lampen in de gaten te houden, het licht uit oude TL-buizen is veel minder helder en daarmee nadelig voor de beoordeling van de vogels. Bovendien geven oudere lampen eerder klachten zoals vermoeidheid en geïrriteerde ogen voor de keurmeesters

Nieuwe type lampen

Wanneer besloten wordt tot vervanging van de bestaande lampen worden lampen geadviseerd van de (nieuwe) kleur 965 Graphica. Deze geniet de voorkeur boven de oude kleur 950 evenals boven de nieuwe kleur 950 Graphica. Testen van de keurmeester-vereniging tropen en parkieten en de keurmeestervereniging kleur- en postuurkanaries hebben uitgewezen dat de kleur 965 Graphica veel beter voldoet en het daglicht nagenoeg benadert. Bovendien gedragen de vogels zich onder de nieuwe type lampen in vergelijking veel rustiger dan onder de oude

lampen (als gevolg van de afwezigheid van flikkering)

Nieuwe keuropstelling

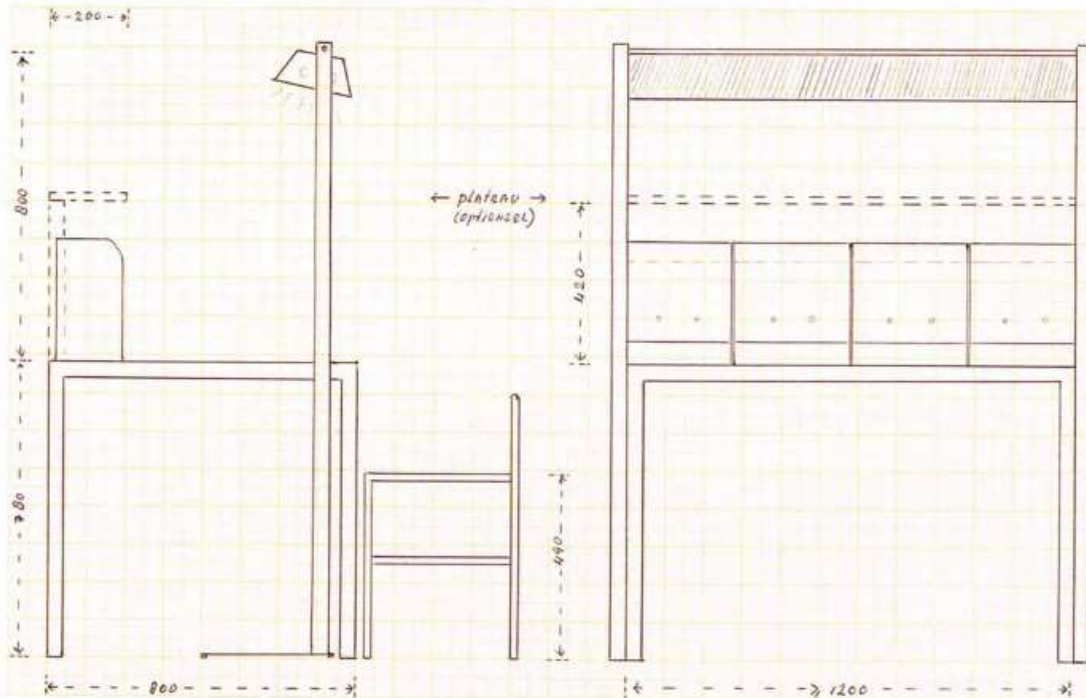
Om het licht beter in de tentoonstellingkooien te laten schijnen wordt aan de verenigingen geadviseerd om bij nieuwe investeringen in de keurverlichting uit te gaan van de nieuwe richtlijn. In de nieuwe opstelling wordt het licht vrijwel van achter de keurmeester in de TT-kooi gericht. (Een tekening van de opstelling alsmede enkele foto's zijn verkrijgbaar op het Bondsbureau). Eventueel kan de trogarmatuur zodanig opgehangen worden dat deze horizontaal en verticaal versteld kan worden. Het effect van de horizontale verstelling kan ook bereikt worden wanneer de keurtafel los van de verlichtingsinstallatie staat en dus zelf te verschuiven is. Mogelijk dat in een aantal gevallen de reeds bestaande apparatuur (met minimale kosten) door enkele handige leden van de vereniging kantelbaar gemaakt kan worden.

Bent u van plan om keurverlichting of nieuwe keurverlichting aan te schaffen? Let er dan op dat u TL-armaturen gebruikt als voorgeschreven echter uitgevoerd met een elektronisch voor-

Kantelbare trogarmatuur

Schematische weergave keuropstelling

Afmetingen:

Hoogte keurtafel: 780 mm, diepte keurtafel: 800 mm, breedte keurtafel (minimaal 1200 mm) geschikt om 4 TT-kooien naast elkaar te plaatsen.

Keurtafel bij voorkeur (naar achteren) verschuifbaar.

Stoelhoogte (bij keurtafel 780 mm): 490 mm, verschil zitting stoel met hoogte werkblad is + 300 mm.

Bovenkant trogarmatuur: 800 mm (boven werkblad tafel)

schakelapparaat (EVSA), ook wel hoog-frequent armaturen genoemd. Van de hinderlijke knippering bij traditionele TL-armaturen is dan totaal geen sprake meer. Dit soort armaturen zijn slechts enkele euro's duurder, en bovendien heeft de TL-lamp een aanmerkelijk langere levensduur.

Let u er altijd op uw keurverlichting aan te sluiten met gebruik van een 30 milliampère aardlekschakelaar, en geaarde wandcontactdozen.

Attentie

Indien de nieuwe lichtopstelling gebruikt wordt dient die op een tentoonstelling voor alle keurtafels van een vogelsoort gelijk te zijn (bijvoorbeeld alle kleurkanaries keuren onder dezelfde type lampen). <

Optioneel: plateau om gekeurde vogels te "bewaren", hoogte 420 mm (boven werkblad tafel)

De gele kanarie, toch niet zo simpel als het lijkt (1)

De ontwikkelingen in de kleurkanariesport volgen elkaar zeer snel op. De ene mutatie is nog niet volledig bij de fokkers ingeburgerd of de volgende dient zich al weer aan.

Daarnaast worden standardeisen internationaal aan elkaar gekoppeld, waardoor soms een geheel andere fokrichting moet worden ingeslagen. Om zowel nationaal als internationaal op tentoonstellingen mee te kunnen komen wordt van de kleurkanarie fokker een grote flexibiliteit gevraagd.

Niet iedereen kan of wil mee in de snelle ontwikkelingen op het gebied van muterende melanine-eisen en uitingen bij de kleurkanarie. Veel kanariefokkers verleggen hun belangstelling en fokrichting naar de "lipochroom kleurige" vogels.

Deze groep kleurkanaries nemen als gevolg daarvan steeds meer toe, ook op de diverse grote tentoonstellingen. Toch is het niet zo dat het fokken van deze groep vogels eenvoudig is. Ook nu moet de kleurkanarie fokker met diverse combinaties van problemen en uitdagingen rekening houden om tot een optimale kleurkwaliteit te komen.

Kleurstoffen in de bevedering

De niet-gedomesticeerde kanarie, *Serinus canaria*, bezat het aangeboren (genetisch) vermogen om in haar bevedering diverse pigmenten af te zetten. Het aantal was evenwel beperkt tot drie soorten en wel zwart, bruin en geel. Het zwart en bruin wordt gevormd door de melanine soorten zwart eumelanine en bruin feomelanine. De gele kleur is een pigment dat jarenlang vetstofkleur werd genoemd omdat dit pigment in vet oplosbaar is. Vanaf 2004 kwam meer het begrip lipochroom in gebruik.

De huidige kleurkanarie bezit na 500 jaar nog steeds het vermogen de pigmenten zwart, bruin en geel in de bevedering af te zetten. Gesteld zou kunnen worden dat het vermogen om geelpigment af te zetten in de bevedering is vastgelegd in de "oer-genen" temeer omdat van deze geel vormende eigenschap geen mutatie bekend is.

Tijdens het gehele domesticatie proces, dus de route die de "wilde kanarie" doorliep om uiteindelijk een cultuur vogel te worden, zijn de fokkers er in geslaagd de eigenschap welke verantwoordelijk is voor de vorming van zwart en bruin danig te beïnvloeden en zelfs uit te schakelen. Er ontstonden kanaries die geheel geel werden zonder donkere kleurstoffen. Daarnaast slaagden men er in de intensiteit van het geelbezet te versterken. Een aardige bijkomstigheid daarbij was dat de mannetjes hun zangvermogen behielden.

Al een aantal eeuwen terug, maar meer aantoonbaar vanaf de 20^e eeuw, slaagden de fokkers er ook in om het optreden van geelpigment te beletten of zodanig te beïnvloeden dat deze nog in beperkte veervelden aanwezig kon zijn. Zo ontstonden de witte- en mozaïek kanaries maar ook de gele kanaries met witte vleugel- en staartpenen.

De gele kleur (zie schema)

De gele kleur van de kleurkanarie is jarenlang aangegeven met de term vetstof en wat recenter als lipochroomkleur. Nu is lipochroom een vorm van pigment dat is samengesteld uit een groep gevarieerde moleculen, die wetenschappelijk "carotenoïde" wordt

genoemd. De gele kleur van de kanarie wordt in belangrijke mate mede bepaald door de carotenoïden luteïne en zeaxanthine. Luteïne komt voor in groente groenten en vooral ook in zaden. De kleurkanarie krijgt dan ook het benodigde luteïne in voldoende mate uit het zaadmengsel. Zeaxanthine krijgt de vogel vooral binnen via het krachtvoer. Het zit vooral in het eigeel dat voor deze voeders wordt gebruikt.

Beide carotenoïden worden door het vogellichaam opgenomen en gaan zonder problemen door de darmwand waarna ze in de bloedbanen komen om via de lever in de veerpapillen terecht te komen waar ze voor afzetting in de veer geschikt gemaakt worden. Voor afzetting in de veer wordt luteïne omgezet in kanariexanthofyl. Het zeaxanthine, dat als regel wel wat minder in het voer voorkomt, wordt deels omgezet in verschillende oranje-gele kleurstoffen maar ook als zuiver zeaxanthine. Het in de bevedering afgezet geelpigment wordt bepaald door de kwaliteit van het kanariexanthofyl en negatief beïnvloed door de hoeveelheid zeaxanthine.

Daarnaast zijn vele factoren bepalend voor de kwaliteit van het gele pigment in de bevedering. Deze zullen afzonderlijk worden beschreven.

De gele kleur als erfelijke factor

Het vermogen om de kleur geel in de bevedering af te zetten is een onmiskenbare eigenschap van vogels die thuis horen in de familie Serinus. De kleurkanarie, *Serinus canaria domesticus*, bezit deze eigenschap ook nog steeds. De kleuropname, in dit geval carotenoïde, in de bevedering wordt geregeld door een gen of erfelijke eigenschap.

Nu is het zo dat als over erfelijke eigenschappen of kenmerken wordt geschreven veelal gedacht wordt aan eigenschappen die in de oorspronkelijke vorm (wildvorm) of in een gewijzigde vorm (mutant) kunnen voorkomen.

Het gen dat verantwoordelijk is voor de vorming van de carotenoïde kleur in de bevedering heeft geen bekende mutant. Wel is het zo dat de werking van dit gen, zoals ook die van andere genen, onderhevig is aan diverse invloeden waardoor een grote variatiebreedte ontstaat.

Tijdens het domesticatieproces van de kleurkanarie is men er in geslaagd de opname van carotenoïde in de bevedering te remmen of zelfs stop te zetten. De werking van het gen blijft maar het uiterlijk (fenotype) verandert en er ontwikkelt zich een erg lichte kleur in de bevedering. Bij het stopzetten spelen andere invloeden een rol. Deze worden nog afzonderlijk beschreven.

Een andere richting is ook het versterken van de opname van carotenoïde in de bevedering door een doorgaande selectie op zoveel mogelijk geelbezit. Zo ontstaan kleurkanaries met een heldere goudgele kleurtint.

Gelet op de variatiebreedte van de werking van het gen dat verantwoordelijk

is voor de vorming van de carotenoïde kleur geel is het moeilijk aan te geven waar de boven- en ondergrens van het toelaatbare geelbezit ligt.

In de eerste standaardisen voor kleurkanaries, uitgegeven in 1963, worden twee kleuren geel genoemd: Citroengeel en Stro-geel. In 1969 wordt daarbij nadrukkelijk vermeld dat geel in dubbele vorm (goud-geel) niet bij de Bond als T.T. kleur gevraagd wordt. De gevraagde kleurbenamingen worden gevormd door een combinatie van het carotenoïde bezit met andere factoren. Ook de andere factoren hebben een variatiebreedte.

De nu gangbare aanduiding van de erfelijke eigenschap voor carotenoïde vorming is de "geelfactor". Deze wordt in de erfelijkheidsleer aangegeven met het symbool "G" als hoofdletter. Tot voorkort werden ook de termen "dubbele geelfactor" en "enkele geelfactor" genoemd. De dubbele geelfactor gaf een hoog geelbezit aan en werd geschreven als G_{\pm} , de enkele geelfactor gebruikt voor een zwak geelbezit en werd geschreven als G_{\pm} .

Het gebruik van een + teken geeft eigenlijk aan dat dit de wildvorm is van de geelfactor zou zijn.

Het symbool zonder + zou dan de mutant zijn. Dit ligt volkomen in de lijn van wat nu gebruikelijk is, maar is feitelijk onjuist omdat er geen mutant bekend is.

De variatiebreedte van een eigenschap

is niet in symbolen uit te drukken daar ze als regel niet exact beschreven kan worden.

Een mogelijkheid deze variatiebreedte aanschouwelijk te maken is het gebruik van een horizontale x-as, de grenzen van maximaal en minimaal geelbezit kunnen dan fictief bepaald worden en daartussen bevindt zich de variatiebreedte.

In onderstaande afbeelding is het begrip "dubbele geelfactor" vervangen door $G_{\max(\text{imaal})}$ en de "enkele geelfactor" in $G_{\min(\text{imaal})}$. Het gebied voorbij G_{\max} is een gebied waarin de gele kleur in de bevedering niet meer voldoet aan de standaardisen. Een te sterke luteïne omzetting in combinatie met veel zeaxanthine zal verantwoordelijk zijn voor een "te warme" kleuruiting. Het gebied voorbij G_{\min} is een gebied waarin de bevedering bijna kleurloos wordt; het geelbezit is er wel maar wordt te licht.

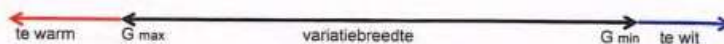
Lange tijd werden gele lipochroom kanaries gevraagd met een lichte geeltint, ook weer in combinatie met andere eigenschappen zoals de schimmelfactor (hetzelfde probleem als met de geelfactor).

Vanaf 2009 vraagt de standaardisen kleurkanaries voor zowel intensieve als schimmelvogels een lipochroomkleur van maximale kleurdiepte. Dus G_{\max} . Daarnaast moet deze kleur egaal en zuiver zijn.

Hiermee is dan het begrip G_{\min} en de variatiebreedte voor een tentoonstellingsvogels een fout kenmerk.

Toch is het er wel!

Wordt vervolgd. <

Schema dubbele geelfactor

De Dorpeling

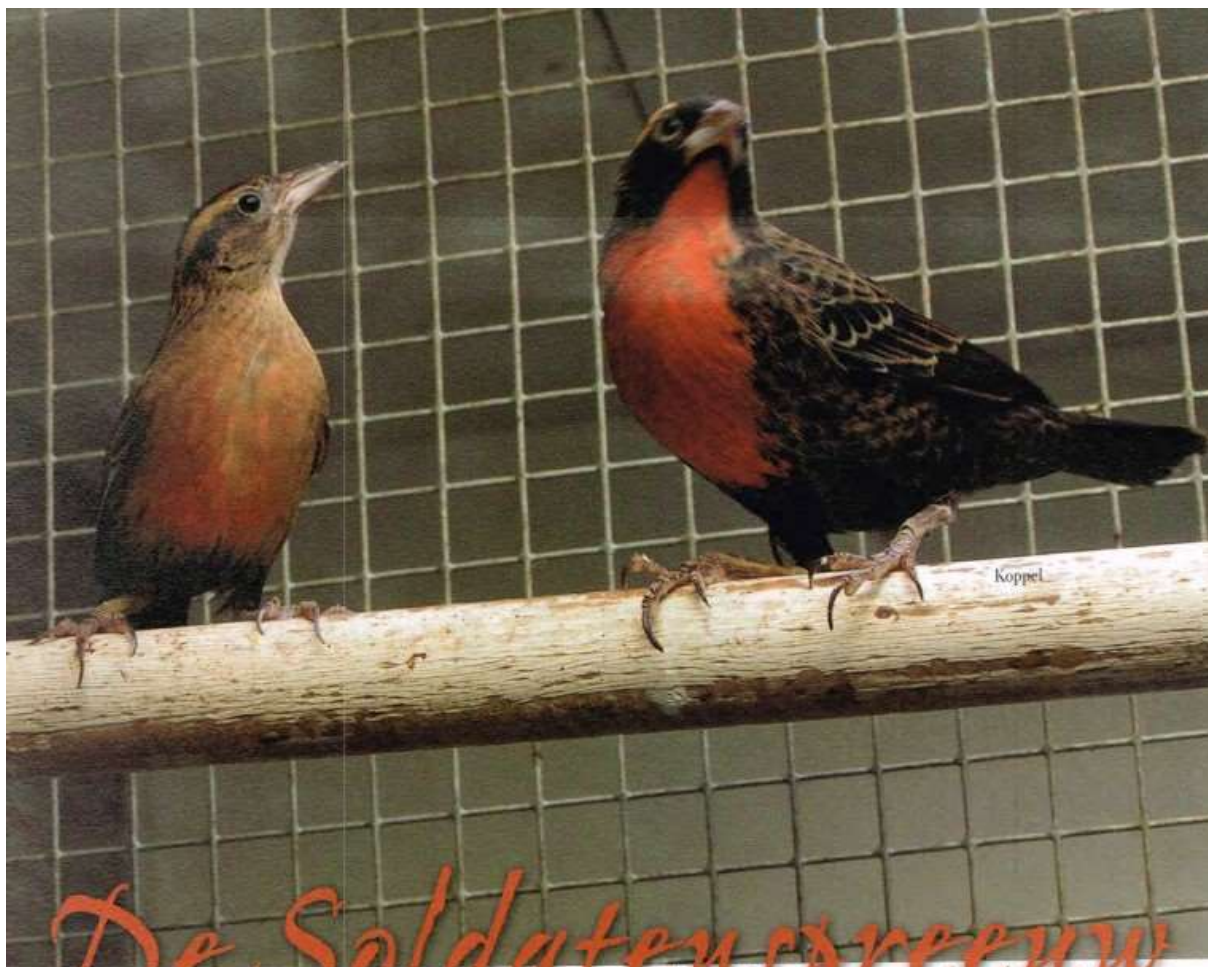
"In de pauze fiets ik snel naar huis om ze te voeren"

Dankzij pake Jelle is Daniël drie jaar geleden begonnen met het kweken van knalgele kanaries. Zijn opa won jaar na jaar diverse wedstrijden met zijn knalrode kanaries. Daniël begon met zes koppels maar dat aantal is inmiddels behoorlijk uitgebreid; dit jaar zijn er maar liefst 75 jongen geboren. De kanaries met de mooiste kleur houdt hij zelf, de rest verkoopt hij. Nu hij al vier keer kampioen is geworden, zijn zijn kanaries erg in trek en komen de kopers van heinde en verre. Daniël doet veel moeite om de meest knalgele kanarie te kweken, die ook nog eens goed in de veren zit en een evenredig staartje heeft. Dat zijn de eisen van de jury die de kanaries op vogelshows beoordeelt. In de schuur die is ingericht als volière is het een gezellig, kwetterend gebeuren. Daniël zorgt met veel toewijding voor zijn vogels; twee keer per dag stofzuigt hij de volière en eens per week worden alle hokken schoongemaakt. Als er jonge vogeltjes zijn geboren dan fietst hij iedere middagpauze snel vanuit school naar huis om ze te voeren. Daniël is druk bezig om zijn kanaries te trainen zodat ze zo rustig mogelijk in het hokje blijven zitten wanneer de jury ze beoordeelt. Op 17 november is het weer zover: dan viert de Volière Vereniging Ooststellingwerf haar 50 jarige jubileum met een grote vogel-tentoonstelling. Daniël hoopt met zijn knalgele kanaries een beker in de wacht te slepen.

(overgenomen met toestemming van "De Nieuwe Ooststellingwerf")

Signalement:
Naam: Daniël de Jong (13)
Geboorteplaats: Drachten
Woonplaats: Oosterwolde
Burgelijke status: Daniël woont samen met zijn zus en twee honden bij zijn ouders.
Beroep: Scholier op het Stellingwerf College.
Kanariekweker.

De Soldatenspreeuw

Sturnella militaris

De soldatenspreeuw is een kleine troepiaal, ca. 18 cm. groot met een gewicht van 40 tot 48 gram. De mannetjes zijn groter dan de vrouwtjes. Het zijn zwarte vogels met een schitterend rode keel, borst en buik. Een rode epaulet siert de vleugelhoek. De vrouwtjes en jonge vogels zijn bruiner van kleur.

De bovenkant is donkerbruin, de onderkant is geelbleek met een roodachtige tint. Deze roodachtige tint ontbreekt bij de jonge vogels. Beide geslachten hebben een licht gekleurde wenkbrauwstreep. Zoals bij veel vogels van deze familie het geval is, hebben de mannetjes soms meer dan één vrouwtje. Hij zingt in zijn eigen gebied en probeert binnendringende rivalen te verjagen.

In het broedseizoen trekken koppels zich terug uit de grote groepen en zoeken een nestplaats. De nesten, die op de grond tussen het gras te vinden zijn, worden bebroed door de vrouwtjes. De soldatenspreeuw bouwt een diep met gras bekleed open nest op de grond tussen hoog gras, met vaak een aantal nesten vaak dicht bij elkaar. Het legsel bestaat meestal uit twee tot vier roodachtig bruin gespikkelde

crèmekleurige eieren. Het broeden en het voeren van de jongen is vooral werk voor het vrouwtje. De mannetjes voeren de jongen pas als die uitgevlogen zijn. Het voedsel bestaat uit ongewervelde diertjes (insecten en hun larven, wormen en slakken) en zaden (rijst) en vruchten. In een goed seizoen bebroeden de soldatenspreeuwen soms een tweede legsel. Volgens de NBvV dient de soldatenspreeuw geringd te worden met 4.5 mm.

Koppel soldatenspreeuwen

In september 2010 kocht ik bij een importeur een koppel soldatenspreeuwen. Thuis kregen ze binnen een kooi van 150 cm. hoog, 210 cm. lang en 75 cm. breed. Op de bodem beukensnipers en een pot met een flinke graspol en een palm.

Als voer geef ik Orlux premium uni paté, Orlux insectenpaté en een zaadmengsel voor goudvinken. Ze krijgen meelwormen en uit de diepvries buffalo's en pinkies. Als fruit geef ik ze sinaasappel, peer, appel en tomaat. Baden doen ze veel

Vlas

In maart heb ik boven in de kooi een open kistje opgehangen, verborgen tussen wat brem. Omdat er bijna niets over te lezen is, wist ik niet wat ze nodig hadden om een nest te maken. Het enige dat ik wist, is dat ze in grasnestelen. Als nestmateriaal heb ik vlas aangeboden. Ik had goed zicht op de vogels maar van nestbouw of paren heb niets waargenomen.

Op 25 mei was ik de pop al een paar dagen kwijt. Bij controle in de kooi zat het popje boven in het kistje op 2 eitjes. Hoe lang ze zat te broeden wist ik niet. Ik heb ook niet gezien dat de man op de eieren heeft gezeten. Ze hadden het kistje vol met vlas gedragen en daar een kommetje in gemaakt. Op 6 juni waren er 2 jongen. Het insectenaanbod ging omhoog en met name het aandeel pinkies. De man heb ik niet zien voeren. Na 3 dagen waren er nog steeds 2 jongen, ze zagen er goed ontwikkeld uit.

Bij controle op 17 juni was er nog maar 1 jong; van het andere heb ik niets terug gevonden.

Op 19 juni kwam het jong uit het nest en heeft het tot 4 juli op de grond achter het gras en de palm gezeten. Zover ik gezien heb, heeft de man niet naar het jong omgekeken.

2 Eitjes

Op 29 juni had de pop weer 2 eitjes. Nu had ze een nest gemaakt in de graspol die in een pot op de grond stond. Tussen het gras had ze een nestkom gebouwd waarvoor ze het materiaal van het vorige nest boven uit het kistje had gebruikt. Omdat ik het uitgevlogen jong nog niet zelf had zien eten, zat het nog bij het ouderpaar. Het jong bleek echter bij de pop op het nest te gaan zitten. Het bleef ook achter bij de eieren als de pop het nest verliet. Hierdoor is het waarschijnlijk niets geworden met dit legsel. Ik heb het jong daarna weggevangen. Er kwam een derde ronde in hetzelfde

Pop

Man

nest in de graspol. Op 28 juli was er weer een ei en op 30 juli waren er drie. Ik heb daarna niet meer in het nest gekeken. Toen ik op 12 augustus keek, waren de eitjes weg. Ik heb er ook deze keer niets van terug gevonden. DNA-onderzoek heeft uitgewezen dat het overgebleven jong een pop is. Bij

een handelaar heb ik er een importman bij kunnen kopen. Met twee koppels heb ik een goede basis om hoopvol het volgende seizoen in te gaan.

Mochten er liefhebbers zijn die ervaring hebben met deze mooie vogels, dan hoor ik dat graag. <

Nederlands: Zwartkop soldatenspreeuw

Engels: Red-breasted Blackbird
Wetenschappelijke naam: *Leistes militaris*

De soldatenspreeuw (*Leistes militaris*) is ingedeeld in het geslacht *Sturnella* en behoort tot de troepialen (*Icteridae*, troepialen of buidelspreeuwen). De soldatenspreeuw leeft in verschillende landen van Zuid-Amerika. Hij komt voor in Costa Rica, Trinidad, zuid tot noordoost Peru en centraal Brazilië. In 2008 kwam voor het eerst een melding uit Nicaragua. Deze soort heeft geprofiteerd van een meer open woongebied dat is ontstaan door het kappen van bossen om de veeteelt uit te breiden. Het genoemde woongebied wordt steeds groter. Het is onzeker of waarnemingen in Tobago een kleine, daar broedende populatie is of dat het dwaalgasten zijn

uit Trinidad. Hun woongebied bestaat uit open land met inbegrip van vochtige graslanden en grasland met bosschages in de uitgestrekte vlaktes rond gebergten. De bosjes en struiken vormen een belangrijk onderdeel. De mannetjes zoeken steeds een hoge plaats om te zingen. Baltsend vliegen ze zo'n 10 meter de lucht in laten zich met gevouwen vleugels, zingend weer omlaag vallen. De vogels vliegen, als ze niet broeden, in grotere groepen rond. Aan het eind van de middag gaat zo'n groep gezamenlijk slapen. Binnen het geslacht *Sturnella* zijn 7 soorten beschreven: 5 verschillende soorten weidespreeuwen en 2 verschillende soldatenspreeuwen, de witbrauw soldatenspreeuw (*sturnella supercilialis*) en de zwartkop soldatenspreeuw (*sturnella militaris*)

Verkenning van een vogelgebied

Bij de voorgaande artikelen in deze reeks hebben we steeds een globale indeling gehanteerd, namelijk de vrij in de natuur levende vogels en de bij ons in de kooi levende vogels.

Gemakshalve gebruiken we als groepsaanduidingen daarvoor natuurvogels en cultuurvogels. Het is niet altijd mogelijk een strakke grens tussen beide groepen te trekken. Wat wel duidelijk zal zijn, is dat de vogel die vanuit de natuur in een kooi belandt, niet meteen ook van groep is gewisseld. Het gaat er hierbij om dat er in de praktijk steeds een zeker traject of overgangperiode verstrijkt vooraleer de soort de naam cultuurvogel mag en kan gaan dragen.

Voor alle duidelijkheid, wij zijn als vogelliefhebbers vaak bezig om soorten natuurvogels tot cultuurvogels te brengen.

Overgangperiode m.b.t. vogelhouders

De overgangperiode is de periode die wij nodig hebben om van een puur natuur-vogelsoort te komen tot een cultuur-vogelsoort. In dit artikel willen we in "algemene zin" daar even bij stilstaan. Het is in die periode toch vooral de vogelliefhebber die zal moeten leren. Er moet namelijk op het gebied van

huisvesting, voeding en ziektepreventie veel worden uitgevogeld.

Zoals in een recent verleden wel is gebleken, beginnen we daarbij soms totaal verkeerd.

Zo werden wildvangvogels aanvankelijk geacht in natuurgetrouwe volières te moeten worden gehuisvest. Veelal onoverdekt en dus met vochtige zandbodem, veel groene beplanting en vaak ook nog overbevolking. Dat waren juist de factoren die gemakkelijk konden bijdragen aan de mislukking. Uiteindelijk is het met ons toch nog goed gekomen! Zeker als we nu zien hoe er met aanvankelijk als 'moeilijk te kweken soorten' resultaten kunnen worden geboekt. Veel is dan ook ten goede veranderd.

Ook soorteigen zaadmengsels en specifieke opfokvoeders hebben een bijdrage kunnen leveren.

Voor de vogelliefhebber is het vaak zó dat hij of zij deze gehele periode van begin tot einde heeft kunnen meemaken en volgen. Door een collectieve inzet van velen kunnen we soms redelijk snel deze periode van experimenteren al achter ons laten. We hebben het in de vingers gekregen zo gezegd.

Overgangperiode m.b.t. de vogels

Als vogelliefhebbers moeten wij vooral

leren en ervaring opdoen. Na domesticatie sluit daarbij aan dat we ze ook willen kweken. Pas wanneer ook dat in redelijke aantallen gaat lukken, kunnen we de soort tot cultuurvogel benoemen. Tegelijkertijd komen ook vrij snel de eerste mutaties al naar voren. Dit laatste is toch wel één van de belangrijkste verworvenheden van onze vogelhouderij. Hiermee hebben we tenslotte een vollediger inkijk in de erfelijke mogelijkheden van de soort.

Terugkerend naar de inmiddels tot cultuurvogel gebrachte soort zullen we inzien dat voor de vogels het traject over vele generaties wordt uitgesmeerd. In kleine stapjes hebben opeenvolgende generaties, mede door onze sturende inbreng, steeds meer hun cultuurgedrag verbeterd.

Het is u misschien opgevallen dat hierbij weinig details worden vermeld. De reden daarvoor is o.m. dat er al regelmatig goede gespecificeerde artikelen in ons blad zijn opgenomen hoe je hedendaags een cultuurvogelsoort kunt kweken. Mijn bedoeling is meer het algemene beeld te schetsen. Bijkomende vragen en conclusies komen bij een volgende gelegenheid aan bod. <

Slot:
Oppassen
voor te snelle
conclusies

Zangkanaries

en wetenschappelijk onderzoek

In deel 1 en 2 werd een aantal resultaten van wetenschappelijk onderzoek naar zangontwikkeling bij vogels beschreven en tevens aangegeven dat het voor zangkanariëkwekers heel verleidelijk is om de met voornoemde onderzoeken opgedane kennis toe te passen in de zangkanariëkweek.

In zijn boek 'Diergedrag' waarschuwt A. Manning ons echter als volgt voor de conclusie dat wat, bijvoorbeeld, voor witkeelgorzen geldt ook wel voor zangkanaries op zal gaan: 'We mogen

niet al te veel generalisaties afleiden uit dit voorbeeld, want een opvallend kenmerk van de ontwikkeling van de vogelzang zijn de grote verschillen tussen de diverse soorten'.

Imitatietalent

Al eeuwenlang maakt de mens gebruik van het imitatietalent van zangkanaries. Vanaf het begin van de 18^e eeuw, misschien zelfs al in de 17^e eeuw, werden zangkanaries die nog nauwelijks soorteigen zang hadden gehoord geïsoleerd en deuntjes aangeleerd met behulp van fluitjes, flageoletjes en zogenaamde zangorgeltjes of serinettes.⁷

De Amerikaanse onderzoekers F. Nottebohm en D. Leonard zochten hiervoor naar een wetenschappelijk bevestiging. Ze componeerden op de com-

puter twee wijsjes. In totaal werden zestien jongen van hun moeders gescheiden nog voordat de moeders geluiden hadden laten horen. De jongelingen kregen via de computer de speciaal gecomponeerde deuntjes aangeboden en tegelijkertijd werden de geluiden die de dieren produceerden opgenomen. Het merendeel van de onderzochte kanaries floot de aangeboden klanken na. Ze bleven de niet-kanarieachtige reeksen klanken gedurende vele maanden produceren tot het moment dat de volwassenheid toesloeg. Alle vogels pasten hun aangeleerde liedjes aan rond het tijdstip dat ze geslachtsrijp werden. Ze lieten de aangeleerde klanken voor het overgrote deel vallen en de geluiden die ze bleven gebruiken werden herhaald zoals volwassen kanaries dat plegen te doen. De proefvogels produceerden tijdens hun volwassen leven overigens nog af en toe delen van de aangeleerde computermelodietjes.⁸

Enige jaren geleden werd op de studiedag van de Doelgroep Zang Regio NZHU te Katwijk fragmenten uit de door Ekaterina Eremenko geregisseerde documentaire 'The Sound of Russia' vertoond. Daarin was o.m. te zien hoe Russische zangkanariekeekers koolmezen als voorzangers gebruikten om het lied van hun kanaries te perfectioneren. Ook aan de jaarlijks te Rijssen georganiseerde wedstrijd van de waterslager speciaalclub De Nachtegaal is een studiedag verbonden. Op zaterdag 23 januari 2010 werden ter beluistering waterslagers op tafel gezet die in hun lied wildzangtoertjes ten gehore brachten. De kweker vertelde dat het afgelopen jaar uitzonderlijk veel mezen zijn tuin hadden bezocht en de kanaries elementen uit de mezenzang in hun lied hadden opgenomen.

Gorzen

Niet alle zangvogels zijn echter goede imitators. Witkeelgorzen kunnen alleen de zang van de witkeelgors aanleren. Wanneer ze tijdens de periode waarin ze hun individuele lied ontwikkelen in aanraking worden gebracht met niet-soort eigen zang, dan blijkt dat uiteindelijk niet van invloed te zijn geweest op hun eenvoudige witkeelgorsliedje. De gewone vink vertoont vrijwel het-

zelfde gedrag. Wat betreft de bouw van de syrinx nauw aan de vink verwante vogelsoorten als de groenling en de goudvink, vertonen een weinig ontwikkelde natuurlijke zang, maar kunnen goed imiteren en doen het gezang van vele andere soorten na. Een variatie op dit thema vinden we bij zebra-vinken. Daar blijkt dat de jonge zebra-vink zich voor de ontwikkeling van zijn eigen lied zich vooral concentreert op de zang van het mannetje dat geholpen heeft hem groot te brengen, zelfs als dat geen zebra-vink is. Jonge zebra-vinken kiezen dus de vogel uit die ze als voorbeeld voor de ontwikkeling van hun eigen lied willen gebruiken. En de door pleegouders grootgebrachte koekoek?... Hij zingt als een koekoek.⁹

Onderzoek en kweekpraktijk

Het onderzoeken van de zangontwikkeling bij vogels is niet alleen vanuit ornithologisch opzicht interessant. Wetenschappers menen ook een verband te kunnen leggen tussen de zangontwikkeling bij vogels en de taalontwikkeling bij mensen. Dit verklaart wellicht mede waarom op uitgebreide schaal de zangontwikkeling bij vogels, o.m. bij kanaries, wordt onderzocht. Ondanks diverse onderzoeken hebben zangkanariekeekers nog steeds geen afdoend antwoord gekregen op de vraag in welke mate de verervingfactoren en in welke mate het zangmilieu bepalend is voor het uiteindelijke lied van de zangkanarieman. Wel bestaat er min of meer consensus over de opvatting dat beide factoren van belang zijn. Mede op grond van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek neigt men op dit moment steeds meer naar de opvatting dat het zangmilieu meer invloed heeft op het uiteindelijke lied dan de erfelijke factoren. Het gevolg hiervan is dat zangkanariekeekers, meer en bewuster dan voorheen, proberen de zang van de door hen gefokte mannen te manipuleren in de door hen gewenste verschijningsvorm door niet alleen het in hun ogen juiste fokmateriaal te selecteren, maar ook het gewenste zangmilieu samen te stellen. Dit laatste wordt gevormd door uitverkoren voorzangers en/of het afspelen van geluidsdragers met de door de kweker gewenste kanarie-zang.

Conclusie

Op de vragen welke factoren, en in welke mate, van belang zijn bij de ontwikkeling van het uiteindelijke lied van onze waterslagers, harzers en timbrado's kan gebruik gemaakt worden van wetenschappelijk onderzoek naar vogelgedrag in het algemeen en de zangontwikkeling van vogels in het bijzonder. Door het nauwgezet onderzoeken van vogelgedrag en neurologische processen is al veel bekend geworden over de zangontwikkeling bij diverse vogelsoorten. Het is verleidelijk om deze onderzoeksresultaten direct te betrekken op de zangontwikkeling bij zangkanaries, maar hierin schuilt een groot gevaar. Gebleken is namelijk dat er tussen de diverse zangvogelsoorten, zelfs bij genetisch zeer verwante soorten, grote verschillen kunnen bestaan in het vermogen tot imiteren en de ontwikkeling van de zang. Resultaten van wetenschappelijk onderzoek naar zangontwikkeling gelden derhalve primair voor de soort die onderzocht is en mogen niet direct toegepast worden op de zangontwikkeling bij kanaries. Ze geven niet meer, maar ook niet minder, een indicatie van wat ook op zangkanaries van toepassing zou kunnen zijn. Of dat daadwerkelijk ook zo is kan alleen wetenschappelijk onderzoek naar de zangontwikkeling bij zangkanaries aantonen. Artikelen in vogeltijdschriften, waarin allerlei beweringen worden gedaan over de invloed van erfelijkheid en zangmilieu bij zangkanaries aan de hand van proeven met vogels in het algemeen, dienen dus niet alleen met aandacht, maar ook met een gezonde kritische houding gelezen te worden. <

Noten

7. Hervieux, J.C., *Naaukeurige verhandeling van de Kanarivogels*, pp. 87-97. Amsterdam 1712.
8. *De Telegraaf*, stadseditie, 14 mei 2005.
9. Manning, A., o.c. pp. 68-69.

De kweek met de Forpussen, deel 4

Xanthopterygius pop

Flavescens man

Blauwvleugeldwe

Forpus xanthopterygius

In Nederland wordt de Blauwvleugeldwergpapegaai, *Forpus xanthopterygius*, maar op kleine schaal gekweekt.

Alleen de *F. x. flavescens*, Boliviaanse blauwvleugeldwergpapegaai, de *F. x. flavissimus*, Ceara blauwvleugeldwergpapegaai en de nominaat *F. x. xanthopterygius*, Blauwvleugeldwergpapegaai zien we geregeld.

De *F. x. crassirostris* en de *F. x. olallae* zien we in heel Europa echter niet. Vooral het verkrijgen van onverwante vogels is een groot probleem voor de enkele kwekers.

De *F. x. spengeli*, Spengel's blauwvleugeldwergpapegaai wordt door de Nederlands Forpussen Club niet als Blauwvleugeldwergpapegaai beschouwd maar als eigen soort. De Spengeli lijkt op geen enkele manier op de andere Blauwvleugel soorten. Maar lijkt veel meer op de Groenstuit soorten, met als uitzondering van de hemelsblauwe onderrug en stuit. De meeste Forpussen hebben in meer

of mindere mate blauwe slagpennen. Behalve de Groenstuiten, deze hebben allen enkel blauw in hun primaire vleugeldekveren. In ieder geval hebben alle Blauwvleugels blauwe slagpennen behalve de Spengeli, deze heeft net als de Groenstuiten alleen blauwe primaire vleugeldekveren. Wij zijn vervolgens in alle literatuur gaan zoeken naar een verklaring voor deze bevindingen. Een resultaat naar tevredenheid hebben wij daarbij niet kunnen vinden.

Verspreiding

De westelijke begrenzing van het verspreidingsgebied loopt van noord-

west Colombia rechts van het Andes gebergte door centraal en Oost Peru, door het oosten van Bolivia en het noorden van Paraguay, het noordoosten van Argentinië nog net aan de Rio Grande do Sul in het zuiden. Het noordelijke verspreidingsgebied omsluit het gehele amazone gebied, verloopt oostwaarts over Maranhao tot Ceara en dan over heel oost Brazilië weer onderlangs tot aan de Rio Grande do Sul.

Biotoop

De blauwvleugel dwergpapegaai heeft met al zijn soorten het grootste verspreidingsgebied in zuid Amerika. Vanzelfsprekend wisselt de biotoop, te beginnen bij het tropische regenwoud in het amazone gebied tot aan het berggebied van de Mato Crosso en de vlakten van de pampa's. In dit enorme verspreidingsgebied was de vorming van ondersoorten onvermijdelijk. Net als de verschillen in het klimaat, van tropisch tot subtropisch, zijn ook de verschillende verslagen over de soort *F. x. crassirostris* en de *F. x. olallae* als oerwoudebewoners in het amazone gebied. Deze kleine vogel ver-

vinken in kleine formatie heel snel van het struikgewas doorvliegt naar de hoge bomen. Deze formatievluchten hebben het zelfde doel als het zwermgedrag van onze inheemse vogels, namelijk om het grijpen naar een prooi voor een jager te bemoeilijken. Tijdens de broedtijd ziet men ze meestal paarsgewijs. De broedtijd valt meestal in de plaatselijke lente (september - oktober), in het tropische deel waarschijnlijk wat eerder en in het zuidelijke gebied wat later.

De verspreiding is erg verschillend en wordt in enkele gebieden veelvuldig beschreven zoals b.v. in het gebied van Bahia, terwijl van de blauwvleugel in andere landstrekken meldingen ontbreken. Zo meldt Mitchell, dat er in de buurt van Sao Paulo talloze forpussen gezien worden, zelfs in de stadsparken. Dit gebiedsgewijs toe of afnemende voorkomen hangt waarschijnlijk af van

Verspreidingsgebied

het voedselaanbod, die de vogels buiten de broedtijd nopen grotere gebieden door te zwerven.

Het ras *F. x. spengeli* dat in noord Colombia voorkomt wordt door de verschillende onderzoekers als talrijk voorkomend beschreven. Dugand vond ze overal, uitgezonderd in de droge gebieden, overwegend in struikgewas en open bossen langs de Magdalena rivier.

Voeding

Het voedsel bestaat hoofdzakelijk uit graszaden, ook bessen, vruchten, bloemknoppen en ontkiemend zaad en vooral halfrijpe zaden werden gegeten. >

rgpapegaai

dwijnt daar in het eeuwige groen en de hoge bomen en zijn in het gunstigste geval te zien bij de nederzettingen in de door mensen ontboste gebieden. Talrijk zijn de verslagen uit het zuidelijke subtropische gebied, waar ook de ontbossing veel voorkomt. Omdat hier hoofdzakelijk de nominaatvorm voorkomt was het ook dit ras die het eerste naar Europa ging. Verschillende onderzoekers melden dat zij de vogels veelvuldig in het struikgewas waarnamen. Meestal in kleine vluchten van ten hoogste 20 vogels. Zelden waren er vluchten van 50 of meer te zien, die net als een zwerm

Xanthopterygius man

> **De Blauwvleugel dwergpapegaai in Europa**

Het bestand van de in de natuur levende blauwvleugel forpussen ziet er nu zowel talrijk als verzekerd uit en er is voor de nabije toekomst nauwelijks reden om te vrezen voor verlies van het bestand van de soort.

De nominaat vorm *F. x. xanthopterygius* en de ondersoort *F. x. flavissimus* zijn op dit moment toch nog maar in

kleine hoeveelheden in Nederland aanwezig, de ondersoort *F. x. flavescens* zien we nog minder en voor het voortbestaan van deze ondersoort moeten we helaas vrezen.

Wij van de NFC hopen dan ook dat het aantal liefhebbers voor deze soorten mag toenemen om in iedergeval verzekerd te zijn dat deze in de toekomst voor ons blijft behouden.

Helaas zijn in gevangenschap de onder-

soorten *F.x. crassirostris* en *F.x.olallae* in Europa niet te vinden.

Ik hoop dat wij u bekend hebben gemaakt met de kweek van de Blauwvleugeldwergpapegaai, als volgende artikelen in deze serie volgen de kweek met de Groenstuitdwergpapegaai *Forpus passerinus* en Mexicanense dwergpapegaai *Forpus xanthopterygius*. <

Blauwvleugels Poppen	Blauwvleugeldwergpapegaai <i>Forpus xanthopterygius</i> (Splx, 1824)	Boliviaanse blauwvleugeldwerg- papegaai <i>F. x. flavescens</i> (Salvadori, 1891)	Ceara blauwvleugeldwerg- papegaai <i>F. x. flavissimus</i> (Hellmayr, 1929)	Spengel's blauwvleugeldwerg- papegaai <i>F. x. spengeli</i> (Hartlaub, 1885)
Kop en masker				
Masker	Vanaf de snavelinplant geelgroen, verlopend naar heldergroen zonder vaste begrenzing	Rondom de snavelinplant groengeel, verlopend naar heldergroen zonder vaste begrenzing	Vanaf de snavelinplant geel, verlopend naar geelgroen zonder vaste begrenzing. Voorhoofd geel.	Helder groen met een smalle gele band boven de snavel, overgaand in een gele ring rond het oog
wangen				Groen
Kop				Groen
Nek + achterkop	Donkergroen	Groen	Groen	Groen
Lichaam en vleugeldek				
Borst, buik, broek en flank	Geelgroen, donker uitlopend naar anaalstreek	Groen	Geel groen	Helder lichtgroen
Mantel	Donkergroen	Groen, een nuance donkerder dan de borst	Donkergroen	Donketgroen
Onderrug	Turquoisegroen	Heldergroen	Heldergroen	Heldergroen
Stuit	Turquoisegroen	Heldergroen	Heldergroen	Heldergroen
Vleugeldek	Donkergroen	Groen, een nuance donkerder dan de borst	Donkergroen	Donkergroen, een nuance donkerder dan de lichaamskleur
Vleugels				
Slag- en armpennen				
Buitenvlag	Donkergroen	Groen	Groen met een smalle gele vaan	Donkergroen met een minimale gele rand langs de buitenvlag
Binnenvlag	Donkergrijs	Donkergrijs	Grijs	Donkergroen
Buitenvlag buitenste pennen	Donkergroen	Groen	Groen met een smalle gele vaan	Donkergroen
Primaire vleugeldekveren	Groen	Groen	Groen	Donkergroen
Buitenste secundaire vleugeldekveren	Groen	Groen	Groen	Donkergroen
Binnenste secundaire vleugeldekveren	Groen	Groen	Groen	Donkergroen
Rand vleugelbocht	Groen	Groen	Groen	Heldergroen
Duimveertjes	Groen	Groen	Groen	Geel
Staat				
Bovenstaart dekveren	Groen	Groen	Groen	Helder groen
Staatpennen	Groen	Groen met een gele buitenvaan	Groen	Donker roen met een gele vaan
Onderstaart dekveren	Geelgroen	Groen	Geelgroen	Helder geelgroen
Anaalstreek	Helder groen	Groen	Helder groen	helder lichtgroen
Ogen				
Iris	Donkerbruin	Donkerbruin	Donkerbruin	Donkerbruin
Pupil	Zwart	Zwart	Zwart	Grijs
Hoordelen				
Poten	Grijsbruin	Grijsbruin	Grijsbruin	Vieeskleurig
Nagels	Eenkleurig grijs tot lichtbruin	Eenkleurig grijs tot lichtbruin	Eenkleurig grijs tot lichtbruin	Hoornkleurig naar donker uitlopend
Snavel	Hoornkleurig	Grijsbruin	Lichtgrijs	Licht hoornkleurig
formaat	130 mm	120 mm	125 mm	120 mm

Blauwvleugels Mannen	Blauwvleugeldwergpapegaai <i>Forpus xanthopterygius</i> (Spix, 1824)	Boliviaanse blauwvleugel- dwergpapegaai <i>F. x. flavescens</i> (Salvadori, 1891)	Ceara blauwvleugeldwerg- papegaai <i>F. x. flavissimus</i> (Hellmayr, 1929)	Spengel's blauwvleugeldwerg- papegaai <i>F. x. spengeli</i> (Hartlaub, 1885)
Kop en masker				
Masker	Vanaf de snavelplant geel- groen, verlopend naar helder- groen zonder vaste begrenzing	Rondom de snavelplant groen- geel, verlopend naar heldergroen zonder vaste begrenzing	Vanaf de snavelplant geel, verlopend naar geelgroen zonder vaste begrenzing. Voorhoofd geel	Helder smaragdgroen
Wangen				Helder smaragdgroen
Kop				Helder groen met een lichte grijze waas
Nek + achterkop	Donkergroen	Groen	Donkergroen	Donkergroen met een lichte grijze waas
Lichaam en vleugeldek				
Borst, buik, broek en flank	Groen, donker uitlopend naar de anaalstreek	Groen	Heldergroen	Lichtgroen met een gele schijn
Mantel	Donkergroen	Groen een nuance donkerder dan de borst	Donkergroen	Groen
Onderrug	Donkerblauw	Donkerblauw	Kobalt neigend naar violet	Hemelsblauw, naar de stuit uitlopend naar iets glanzend hemelsblauw
Stuit	Donkerblauw	Donkerblauw	Kobalt neigend naar violet	Hemelsblauw, iets glanzend
Vleugeldek	Donkergroen	Groen een nuance donkerder dan de borst	Donkergroen	Donkergroen, een nuance don- kerder dan de lichaamskleur
Vleugels				
Slag- en armpennen				
Buitenvlag buitenste 4 pennen	Donkergroen	Donkergroen	Groen met een smalle gele vaan	Groen
Binnenvlag	Donkergrijs	Donkergrijs	Grijs	Donkergrijs
Slagpennen	Donkerblauw	Groen	Groen met een smalle gele vaan	Donkergroen, een nuance donkerder dan de lichaamskleur, vanaf de inplant een lichtgroene buitenrand, binnenvlag donker- grijsgroen
Primaire vleugeldekveren	Donkerblauw	Blauw	Kobalt met een violet waas	Violet
Buitenste secundaire vleugeldekveren	Blauw	Blauw	Blauw	Lichtgroen, naar de punt overgaand in hemelsblauw
Binnenste secundaire vleugeldekveren	Blauw	Blauw	Blauw	Lichtgroen, naar de punt overgaand in hemelsblauw
Rand vleugelbocht	Blauw	Blauw	Violet	Heldergroen
Duimveertjes	Groen	groen	groen	Geel
Staat				
Bovenstaart dekveren	Groen	Groen	Heldergroen	Helder glanzend groen
Staartpennen	Helder groen met een gele vaan langs de binnenvlag	Groen	Heldergroen	Helder groen met een gele vaan
Onderstaart dekveren	Groen	Groen	Geelgroen	Helder geel met een groene waas
Anaalstreek	Groen	Groen geel	Helder groen	Helder lichtgroen
Ogen				
Iris	Donkerbruin	Donkerbruin	Donkerbruin	Donkerbruin
Pupil	Zwart	Zwart	Zwart	Grijs
Hoofd delen				
Poten	Grijsbruin	Grijs	Grijs	Vleeskleurig
Nagels	Eenkleurig grijs tot lichtbruin	Eenkleurig grijs tot lichtbruin	Eenkleurig grijs tot lichtbruin	Hoornkleurig naar donker uitlopend
Snavel	Hoornkleurig	Grijsbruin	Lichtgrijs	Licht hoornkleurig
formaat	130 mm	120 mm	125 mm	120 mm
		 Na de 4 buitenste slagpennen, de 3 op- volgende slagpennen verloopt de kleur van blauw naar groen. Hierdoor is er een groene spiegel zichtbaar.		

Hoe houd ik de kleine grasparkiet klein?

Kleine grasparkiet lichtgroen, 20 cm.

Sinds de kleine grasparkiet werd gevraagd, is er veel discussie over deze vogel geweest. In de eerste omschrijving werd een grootte van 18 cm verlangd om verschil te houden tussen de standaard(postuur)grasparkiet en de kleine grasparkiet.

Nu we een aantal jaren verder zijn, weten we dat niet zozeer de lengte van de vogel het verschil tussen beide rassen bepaalt als wel het model en type. Immers de standaardgrasparkiet heeft veel meer volume en slechts enige centimeters meer lengte dan de kleine grasparkiet. De kleine grasparkiet is van een fijnere tekening en kleine keelstippen. Bovendien heeft de kleine grasparkiet in verhouding een vrij lange staart en vrij forse vleugels. In de nieuwe omschrijving is het formaat van de kleine grasparkiet aangepast tot een lengte van 18 à 20 centimeter. Op zichzelf is dit niet zo

vreemd, want wie kan de lengte precies schatten? Dus enige ruimte in de omschrijving is best wel gewenst, ook voor de keurmeesters.

In de praktijk worden de kleine grasparkieten vaak in kolonie gekweekt. Dit gaat best goed en toch zijn er steeds meer liefhebbers die gericht met de kleine grasparkiet gaan kweken in broedkooien. Zo kan men met meer zekerheid de afstamming in de gaten houden en men bepaalt dan ook zelf welke kleurslagen men combineert. Dit alles geeft deze kweker een voor-sprong als het op showen aankomt. Er zijn zelfs al kwekers die hun kleine

grasparkieten met een liniaal of een duimstok nameten om zo de grootte precies te weten. Het type en de houding, die zullen zij op het oog in de gaten moeten houden.

Weet u dat het van groot belang is dat u weet hoe de ontwikkeling van de kleine grasparkiet verloopt!

Ten eerste moet u weten, dat de kleine grasparkiet pas in zijn tweede levensjaar volledig uitgroeit. In zijn tweede levensjaar wordt hij niet alleen wat forser maar hij wordt ook 15 tot 18 millimeter langer.

Dit heeft tot gevolg dat een eenjarige vogel van 18 centimeter lengte, een jaar later 19,5 centimeter is geworden en nog steeds binnen de omschrijving van 18 à 20 centimeter past.

Een vogel die als eenjarige 20 centimeter is, is een jaar later 21,5 tot 21,8 centimeter en is dus feitelijk te groot geworden. Dit is dus een zaak waar u

als tentoonstellingskweker rekening mee moet houden.

Waar u als inzender ook op moet letten is, dat de in te zenden vogels al helemaal op kleur moeten zijn willen zij voor een behoorlijke puntenwaardering in aanmerking komen. Nog te vaak kom ik kleine grasparkieten tegen die te jong zijn, wat voor de keurmeester goed te herkennen is. Dit valt te herkennen aan het nog aanwezig zijn van golftekening op het voorhoofd, dit verdwijnt na de jeugdruï (3-5 maanden) en het ontbreken van een witte iris in het oog (dit met uitzondering van recessief bonten en zwartogen). Ook zitten er bij deze vogels nog geen ronde stippen of stipjes in het masker maar halve maantjes of het masker is nog helemaal vrij van tekening op die plaats. Na de grote rui, ook wel tweede rui genoemd, krijgt de kleur pas zijn prachtige glans.

Dus in het eerste jaar ruien grasparkieten tweemaal, de jeugdruï en de grote rui. In de jaren daarna wordt er eenmaal per jaar geruid.

Meten

Dan wil ik nu met u terug gaan naar de aanhef van dit artikel, hoe houd ik de kleine grasparkiet klein?

Wel, een aanwijzing om daar controle op te houden heb ik al gegeven, name-

Ziet u de regelmaat van de tekening en hoe mooi geel de ondergrond hiervan is? Dat hoort bij de normalen. Bij opalines is dat groen.

lijk het nameten en daar op selecteren. Toch hoeft je bijna geen moeite doen om de kleine grasparkiet klein te houden. De eerste aanwijzing hiervoor is het feit, dat ondanks dat er zo af en toe grotere grasparkieten aan de koloniebroed bij kleine grasparkieten worden toegevoegd wij na ruim honderd jaar domesticatie nog steeds gemakkelijk kleine grasparkieten kunnen vinden. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat volgens mijn inzicht, het klein blijven van de kleine graspar-

kiet dominant vererft! Hoe of ik dat weet?

Wel, enkele decennia geleden had ik kleine grasparkieten, zowel mannen als poppen, aan mijn forse standaardgrasparkieten gekoppeld. Ik verwachtte dat de jongen hieruit, ergens tussen het formaat van de beide ouders in zouden liggen. Dit bleek echter totaal niet het geval. Alle jongen uit deze koppels bleken zonder uitzondering het formaat van de kleinste ouder te hebben meegekregen. Deze kleine jongen waren split voor groot en gaven later wel tussenvormen als zij met standaardgrasparkieten werden gekoppeld. Op deze manier had ik na een tiental jaren recessief bonte winkelparkieten op postuurgrootte en -model gebracht.

Bij dit artikel zit ook een foto van een kleine grasparkiet van 20 centimeter en een standaard(postuur)grasparkiet van 22 centimeter. In lengte dus een verschil van slechts 2 centimeter maar wat een reuze verschil in de verschijningsvorm!

Het zijn niet veel wetenswaardigheden die ik u aangereikt hebt, maar zij zijn wel van belang om de kleine grasparkiet als showvogel compleet te maken. Kweken, dat doen deze sierlijke vogels meestal heel goed. Ze worden dan ook steeds vaker als pleegouders voor de standaardgrasparkieten(postuur) gebruikt. <

Standaard grasparkiet opaline donkergroen, nipt 22 cm. Ziet u het verschil met de kleine grasparkiet?

Februari

Blauwzwarte
tangara -
Tangara
vassorii**Nominaatvorm en ondersoorten**

Op de foto zien we een mannetje van de nominaatvorm *Tangara vassorii vassorii* die soms ook Vassori's tangara genoemd wordt. Hij komt van oorsprong uit Noordwest-Venezuela tot Noordwest-Peru.

Naast het masker, vleugel- en staartpennen, zijn zoals bij de meeste tangarasoorten ook de snavel en poten zwart. Popjes zijn lijken op de mannetjes, ze zijn echter fletser en meer grijsachtig van kleur. Jonge vogels hebben een donker asgrijze onderzijde, de kop en rug zijn blauwachtig. Grootte 13 cm, het gewicht is 15 - 21 gram.

De *Tangara vassorii atrocoerulea* afkomstig uit Zuid-Peru tot Centraal-Bolivia is meer vlasblauw en bezit een zwarte mantel. Kop en keel zijn meer grijsblauw, achter op de kop zien we een strogele vlek. Zijn onderlichaam laat een fijne zwarte schubtekening zien. De vleugels en staart zijn zwart met een blauwe rand.

Jonge vogels zijn grijsachtig, met een lichtblauwe keel. Het onderlichaam is vuilwit en voorzien van een bruine verticale streeptekening.

De *Tangara vassorii branickii* of Branicki's tangara uit Noordoost-Peru lijkt veel op de nominaat, maar is meer blauwgroen aan de kop.

Natuurlijke leefomgeving.

Blauwzwarte tangara's komen op hoogten van 1650 - 3350 meter voor, en dan voornamelijk bij de middelste nevellagen van 2400 meter waar zij de tropische- en subtropische bergbossen van de hoge Andes bewonen. Daar leven zij in de boomkruinen van de vruchtdragende *Miconia* bomen en tussen het vochtige struikgewas. Zij trekken daar in gemengde groepen van maximum 25 verschillende soorten tangara's van boom naar boom rond op zoek naar diverse soorten vruchten, bessen, nectar uit diverse bloesems en insecten. In de broedtijd vallen deze groepen uiteen en leven zij verder als enkeling of in paren.

Geluid

Zoals de meeste tangara's laten ook deze vogels snelle hoge verdragende

tikkende geluiden tijdens hun vlucht horen, wat op "tzrr tzit" lijkt. Van verre horen wij hun heldere lied van hoge langzame noten bestaande uit 2-3 strofen zoals: "zieeu-zie-zie-zizizzee", die ze elke 15 seconden opnieuw herhalen.

Broedtijd

Al naar gelang de fruitbomen vruchten dragen zal er gebroed worden, dit is in de Andes van streek naar streek anders. Uitgeruide overjarige vogels in januari en de jonge eenjarige in maart - april. Anderen beginnen weer in juni - juli of oktober - november.

De tangara's in onze volières of broedkooien blijven instinctief deze broeddrang houden ook al zitten ze aan de andere kant van de evenaar. Uiteindelijk zullen ze wel wennen aan onze seizoenen, echter het is natuurlijk een gemiste kans als je de tangara's met hun natuurlijke drang tot voortplanting, je ze daarvoor de gelegenheid in onze wintermaanden niet geeft. Het is natuurlijk niet zo, dat de tangara's in onze winterse temperaturen en korte lichturen tot broeden zullen overgaan. We moeten ze wel verwarmde verblijven van ongeveer 20°C met veel lichturen bieden, passen wij de verblijven voor onze vogels niet aan dan komt er niets terecht van broedende tangara's in de winter.

De voeding

Naast eerder genoemde voeding, geven wij ze in de volière e.d. een prima universeelvoer of vruchtenpaté, vers fruit in de vorm van appel, peer, granaatappels, dit aangevuld met wat buffalwormpjes, pinkyaden, mieren eitjes, enz. Een nectardrank zullen de meeste tangara's ook niet versmaden. Wel raad ik u aan om zeker de nectar en bederfelijke vruchten niet in grote hoeveelheden te geven. Beter is om dit in de loop van de dag nog eens te verversen. Want de nectar en vruchten zullen zeker in een warme omgeving spoedig gaan schimmelen en ook tangara's zijn zeer vatbaar voor het *Candida albicans* wat de snavelhoeken of keel kunnen aantasten.

Voorplanting

Helaas zijn van blauwzwarte tangara's nog geen fokresultaten bekend. Daarom wil ik met het onderstaande fokverslag van goudnektangara - *Tangara ruficervix ruficervix* die ook in het Andesgebied voorkomt, dit kalenderartikel beëindigen.

Begin maart begonnen de tangara's een nest te bouwen op een hoogte van ongeveer 3 meter in een bremstruik. Het ovale, komvormige nest was gebouwd met droge bladeren en dorre brede grashalmen, en van binnen afgewerkt met kokosvezels. Het legsel wat uit 2 eitjes bestond werd door uitsluitend het popje uitgebroed. Na 12 dagen kwamen 2 jongen uit, die door beide ouders werden gevoerd. De jongen werden grootgebracht met in stukjes geknipte diepvries wasmotten, mieren eitjes, kleine vervelde meelwormen en een fruitpapje. Op de vijfde dag werden de jongen met 2,9 mm ringen geringd. Op de 18^e dag vlogen de jongen uit. De pop was nerveus en joeg iedere vogel die in de buurt kwam weg. De ouders begonnen nu de insecten die door het gaas kwamen vliegen aan de jongen te voeren. Het duurde nog een hele tijd voordat de jongen zelfstandig waren. Na een half jaar waren de jongen niet meer van de ouders te onderscheiden.

De Vogelvrienden